Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________

   (Name) ____________________

2. (Signature) ____________________

   (Name) ____________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ____________________

(In words)

Test Booklet No.

J—3406

PAPER—III

NEPALI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
10. **गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

NEPALI
नेपाली

PAPER – III

प्रश्न-पत्र – III

NOTE: This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

नोट : यो प्रश्नपत्र दुईसय (200) अङ्कको होर यसमा चार (4) खण्ड रहेका छन। परीक्षार्थीहरुले यसमा रहेका प्रश्नहरूको उत्रर दिइएका निदेर्श अनुसार दिनुपर्नेछ।

SECTION - I

खण्ड – I

Note : This section contains five (5) questions based on the following paragraph. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks.

(5x5=25 marks)

यस खण्डमा निम्नलिखित अनुच्छेदमा आधारित पाँच (5) प्रश्न छन। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस (30) शब्दमा दिनुपर्नेछ। प्रत्येक प्रश्न पाँच (5) अङ्कको हो।

(5x5=25 अङ्क)

सामवेद गानमा ओतप्रोत छ। यजुर्वेद क्रियाप्रधान छ। आध्वर्यव-क्रियाप्रधान भएको यजुर्वेदसँग औद्गात-सङ्गीत प्रधान भएको सामवेदको याज्ञिक सम्बन्ध धनिष्ठ हुनाले अभिनय-प्रधान नाट्यवेद सामवेदको उपवेद मानिएको छ। गानको र अभिनयको नैसर्गिक सम्बन्ध पति देखिन्छ। किनथने, सङ्गीतमा असाधारण आकर्षण-शक्ति छ। यसले पूर्ण चेतनलाई मात्र होइन, अर्धचेतन पशु-पक्षीसम्मलाई पनि आकर्षण गर्दछ। कसैले मधुर सङ्गीत गर्न लागेमा त्यसबाट भावाभिव्यक्ति भई श्रोताले शिर हात आदि केही न केही हल्लाई आकर्षण-शक्तिको परिचय दिँदछ। त्यस विष्यमा शिक्षित छ थने गरेको अङ्ग-प्रत्यङ्गको चालम लय-ताल मिल्दो हुन्छ। सामवेदको उपवेद नाट्यवेद भन्ने उल्लेखसम्म पाइन्छ। त्यसको यथार्थ स्वरूप कराल कालको ग्रासमा परे पनि आर्ष परम्परावाद त्यस विषयका रूपरेखा अभिव्यक्त देखिन्छन्। सङ्गीतका नारद तुम्बुरु आदि, यस्तै अभिनयका तण्डु कहोल आदि आर्ष युगका आचार्य मनिन्छन्। यस्तै कति आचार्यहरुले यस स्रोतलाई चिरकालसम्म चलाएका हुनन्। बोट हाँगाहरु घेरै मासिएर गइसकेका भए पनि तिनमा फलेका अमृत-फलको रस धेरै थोरै धारा बिन्दुका रुपमा वर्तमान कालसम्म पनि स्वाद लिन योग्यता पुगेकाले पाउँदैछन।

1. यस अनुच्छेदमा लेखकले चर्चा गर्न चाहेको मुख्य कुरा कुन-चाहिँ हो ?

2. नाच्य-वेदलाई किन सामवेदको उपवेद मानिएको छ?

3. सङ्गीत र नाट्यको आन्तरिक सम्बन्ध केबाट चाल पाइन्छ?

4. नाट्यवेदको रूपरेखा केमा अभिव्यक्त रहेको पाइन्छ ?

5. 'अमृत-फल' केलाई भनिएको हो र त्यसको स्वाद कसले लिँदैछन् ?

SECTION - II

खण्ड – II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

यस खण्डमा पाँच-पाँच (5 - 5) अङ्क का पन्ध्रवरा (15) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस (30) शब्दमा उपेक्षित छ।

(5x15=75 अङ्क)

6. भाषाको मानकीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ?

7. नेपाली क्रियापदका अकरण रूप बनाउने उपाय के-के हुन्?

8. वाक्य-प्रशाखन भन्नाले के बुझिन्छ?

9. कारक केलाई भनिन्छ? उदाहरण दिएर प्रस्ट पार्नुहोस्।

10. नेपालीमा अन्तःस्थ वर्ण कुन-कुन हुन् र किन तिनलाई अन्तःस्थ भनिएको हो?

11. व्यञ्जन ध्वनि-उच्चारणका प्रयत्न कुन-कुन हुन्? प्रत्येकका दुई-दुईवरा उदाहरण दिनु होस्।

12. भाषाको आधुनिकीकरणको के प्रयोजन छ?

13. साहित्य-विद्या भन्नाले के बुझिन्छ?

14. नेपाली साहित्येतिहासको अध्ययनमा अभिलेखकालीन वाङ्मयको के महत्त्व छ?

15. रसलाई किन ब्रह्मानन्द-सहोदर मानिन्छ?

16. लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले आफना निबन्धलाई 'सादा आलु-तामा' भन्नाको तात्पर्य के हो?

17. आचार्य राजशेखरअनुसार रीति वृत्ति र प्रवृत्तिमा के अन्तर छ ?

18. 'याद' खण्डकाव्यमा अगमसिंह गिरीले छन्दोविधानको कुन मार्ग अप्नाएका छन् ?

19. टि.एस. इलियटद्वारा प्रतिपादित 'वस्तुगत समीकरण' को अवधारणाको निचोड के हो?

20. उखन र टुक्कामा के भिन्नता पाइन्छ?

SECTION - III

खण्ड – III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specialisations. The candidate has to choose only one elective / specialisation and answer all the five questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

यस खण्डमा प्रत्येक निर्विकल्प (एच्छिक) एकाइबार पाँच-पाँचवरा (5 - 5) प्रश्न दिइएका छन। परीक्षार्थीले कुनै एउरा मात्र एच्छिक एकाइ छानेर त्यसैबार दिइएका पाँचवरा प्रश्नको उत्तर दिनुपर्नेछ। प्रत्येक प्रश्न बाह्र-बाह्र (12 - 12) अङ्कका छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग दुइसय (200) शब्दमा दिनुपर्नेछ।

(12x5=60 अङ्क)

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – I

21. पूर्वीय काव्यशास्त्रीय मान्यताका दृष्टिले देवकोटाको 'शाकुन्तल' को महाकाव्यात्मक स्वरूपको समीक्षा गर्नुहोस्।

22. एरिस्टोटलीय काव्य-मान्यताअनुसार महाकाव्यको स्वरूप-वैशिष्ट्य कस्तो हुन्छ?

23. 'युद्ध र योद्धा' खण्डकाव्य हो कि लामो कविता? सैद्धान्तिक आधार दर्शाउँदै आपनो भनाइको पुष्टि गर्नुहोस्।

24. रस-सिद्धान्तका आधारमा 'पिकदूत' को समीक्षा संक्षेपमा गर्नुहोस्।

25. 'ऋतुविचार' लाई कोषकाव्य भन्न सकिने वा नसकिने कुरा तर्कसम्मत रुपमा प्रस्ट्याउनुहोस्।

निविर्कल्प (ऐच्छिक) - II

21. साहित्यको विद्या-विशेषका रूपमा 'गद्याख्यान' का परिचायक विशेषता के-के हुन्?

22. विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाका उपन्यासमा वैचारिक द्वन्द्वको विधान कस्तो विधिले गरिएको पाइन्छ? आपनो भनाइलाई उपयुक्त उदाहरणले पुष्ट तुल्याउनुहोस्।

23. आञ्चलिकताको अङ्कन र औपन्यासिक सौन्दर्यका दृष्टिले इन्द्रसुन्दासको उपन्यास-कलाबारे विवेचना गर्नुहोस्।

24. असमेली नेपाली जीवनको औपन्यासिक अभिलेखका रूपमा लीलबहादुर क्षत्रीका उपन्यासको समीक्षा गर्नुहोस्।

25. सौन्दर्यशास्त्रीय दृष्टिले 'भ्रमर' को समीक्षा गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - III

21. समस्यामूलक नाटकलाई अए किसिमका नाटकबाट बेग्लै रूपमा चिनाउने खास-खास बुँदाहरु दृष्टान्त सहित प्रस्तुत गर्नुहोस्।

22. आधुनिक नेपाली नाटकको उद्यव र विकासको पृष्ठभूमिका सन्दर्भमा माध्यमिक कालीन नेपाली रङ्गमञ्चबारे छोटो चर्चा गर्नुहोस्।

23. बालकृष्ण समका दु:खान्त नाटकहरु माझ पाइने साझा विशेषता सदृष्टान्त चिनाउनुहोस्।

24. साहित्यिक मूल्यका दृष्टिले मनबहादुर मुखियाका नाटकको मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।

25. गोविन्दबहादुर मल्लका नाटकमा द्वन्द्व-विधानाको वैविध्य केलाउनुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - IV

21. भाषा, भाषिका र उप-भाषिका भन्नाले के बुझिन्छ? नेपाली भाषा-भूगोलका सन्दर्भमा आप्नो भनाइलाई केन्द्रित राखी प्रस्ट पार्नुहोस्।

22. भाषाविज्ञानको अमेरीकेली सम्प्रदायको विकासका सन्दर्भमा 'चम्स्केली क्रान्ति' को अवधारणा प्रस्ट पार्नुहोस्।

23. पाणिनीय व्याकरणका वैशिष्ट्य को उल्लेख गरी माहेश्वर सूत्रको छोटो व्याख्या प्रस्तुत गर्नुहोस्।

24. संस्कृत काव्यशास्त्र र आधुनिक शैलीविज्ञान माझ तुल्यातुल्यता दर्शाउनुहोस्।

25. अनुवादविज्ञानलाई प्रायोगिक भाषाविज्ञानको शाखा मान्नाका आधारहरू के-के छन्? काव्यानुवादको सन्दर्भ लाई केन्द्रित गरी आप्नो मन्तव्य प्रस्तुत गर्नुहोस्।

SECTION - IV

खण्ड–IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40 marks)

यस खण्डमा चालीस (40) अङ्कको एउटै मात्र निबन्धात्मक प्रश्न छ जसको उत्तर तल दिइएका विषयहरूमध्ये कुनै एउटा विषय छानेर लगभग एक हजार (1000) शब्दमा लेखनुपर्नेछ।

(40x1=40 अंक)

26. (अ) काव्येषु नाटकम् रम्यम्।

(आ) भारतीय नेपाली भाषाको विकास।

(इ) मानव सभ्यताको विकासमा साहित्यको भूमिका।

FOR OFFICE USE ONLY

Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....